ליקוטי הלכות — הלכות כלאי בגדים

הִלְכוֹת כִּלְאֵי בְּהֵמָה חַיָּלָה ה בְּהִלְכוֹת עָרְלָה חַיָּלָה ה אוֹת ח:

עַל-פִּי מַה שֶּׁכָּתוּב בַּמַּאֲמָר הַאי מָאן וְכוּ' בְּסִימָן כט שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁמֹר הַבְּגָדִים מְאֹד, כִּי הֵם בְּחִינַת מַלְכוּת, עַיֵּן שָׁם:

וְעִקַּר תִּקּוּן הַבְּגָדִים הוּא עַל-יְדֵי תִּקּוּן כְּלָלִיּוּת הַגִּידִין שֶׁהוּא תִּקּוּן הַבְּרִית שֶׁעַל יָדוֹ נִתְרוֹמֵם הַדַּעַת. וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ לַבְּנוּנִית לְתַקֵּן הַבְּגָדִים, עַיֵּן שָׁם:

וְשַׁעַטְנֵז הוּא פְּגַם הַדַּעַת, כִּי הוּא בְּחִינַת דַּעַת דְּסִטְרָא אָחֳרָא, כִּי צֶמֶר וּפִשְׁתִּים הֵם שְׁנֵי הַפָּכִים, בְּחִינַת קַיִן וְהֶבֶל, כִּי הֶבֶל הֵבִיא מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוֹ שֶׁהוּא בְּחִינַת צֶמֶר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל, הָאַיִל הַזֶּה כֻּלּוֹ קָדוֹשׁ. צֶמֶרָהּ לִתְכֵלֶת וְכוּ' וְקַיִן הֵבִיא פִּשְׁתִּים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל, כִּי צֶמֶר הוּא בְּחִינַת חֲסָדִים, בְּחִינַת לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית הַמַּלְבִּין עֲוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר שָׁם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם וְכוּ' כַּצֶּמֶר יִהְיוּ וּפִשְׁתִּים הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, וְגַבְרִיאֵל לָבוּשׁ בַּדִּים. וְעַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְצֶמֶר וּפִשְׁתִּים לְהִתְחַבֵּר יַחְדָּו כִּי אִם עַל-יְדֵי הָאָדָם אֲבָל בִּלְאוֹ זֶה אֵין לָהֶם שׁוּם חִבּוּר, כִּי הָאָדָם הוּא בְּחִינַת דַּעַת שֶׁהוּא מְחַבֵּר שְׁנֵי הַפָּכִים יַחַד כַּמְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ נֵרוֹ יָאִיר כַּמָּה פְּעָמִים. וְעַל-כֵּן אֵין אִסּוּר שֶׁל כִּלְאַיִם כִּי אִם בִּלְבִישָׁה אֲבָל מֶתֶר לַעֲשׂוֹתָן וּלְקַיְּמָם, כִּי אַף שֶׁתּוֹפְרָם בְּיַחַד וּמְחַבְּרָן אֵין לָהֶם שׁוּם חִבּוּר עֲדַיִן וְאֵין לָהֶם כֹּחַ לִינֹק מֵהַקְּדֻשָּׁה כִּי אִם כְּשֶׁלּוֹבְשָׁן הָאָדָם שֶׁאֲזַי הֵם יוֹנְקִים מֵהַקְּדֻשָּׁה וְנִתְחַבְּרִים עַל-יְדֵי הָאָדָם שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת שֶׁהוּא מְחַבֵּר שְׁנֵי הַפָּכִים יַחַד כַּנַּ"ל. וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבָּעוֹלָם הֵם מְעֹרָבִים טוֹב וָרָע וְיֵשׁ בָּהֶם אֲחִיזַת הַסִּטְרָא אָחֳרָא. וּבְפָרָט בְּהַבְּגָדִים שֶׁשָּׁם הֵם נֶאֱחָזִין בְּיוֹתֵר כַּיָּדוּעַ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְחַבְּרִין כִּלְאֵי בְּגָדִים, דְּהַיְנוּ צֶמֶר וּפִשְׁתִּים שֶׁלֹּא בְּמָקוֹם מִצְוָה אֲזַי אַדְרַבָּא נַעֲשֶׂה מִזֶּה דַּעַת דְּסִטְרָא אָחֳרָא, כִּי הַסִּטְרָא אָחֳרָא נֶאֱחֶזֶת שָׁם כַּנַּ"ל. וְזֶה עִקַּר פְּגַם הַבְּגָדִים מֵהֶפֶךְ אֶל הֶפֶךְ, כִּי תִּקּוּן הַבְּגָדִים עַל-יְדֵי הַדַּעַת דִּקְדֻשָּׁה וְכִלְאֵי בְּגָדִים הֵם הַהֶפֶךְ מַמָּשׁ, דְּהַיְנוּ בְּחִינַת דַּעַת דְּסִטְרָא אָחֳרָא כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם מִצְוָה, דְּהַיְנוּ כִּלְאַיִם בְּצִיצִית מֶתֶר. וְאַדְרַבָּא עִקַּר מִצְוַת צִיצִית הָיָה עַל-פִּי הָרֹב עַל-יְדֵי כִּלְאַיִם בַּזְּמַן שֶׁהָיָה תְּכֵלֶת כִּדְמַשְׁמַע בַּפּוֹסְקִים. כִּי כְּשֶׁנִּתְחַבְּרִין שְׁנֵי הַפָּכִים, דְּהַיְנוּ צֶמֶר וּפִשְׁתִּים בְּמָקוֹם מִצְוָה אֲזַי נַעֲשֶׂה מִזֶּה דַּעַת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא תִּקּוּן הַבְּגָדִים כַּנַּ"ל. וְעִקַּר עַל-יְדֵי הַתְּכֵלֶת כַּמְבֹאָר הֵיטֵב לְעֵיל בְּהִלְכוֹת צִיצִית (הֲלָכָה א), עַיֵּן שָׁם. וְעַל-כֵּן נִקְרָא אִסּוּר כִּלְאֵי בְּגָדִים שַׁעַטְנֵז, כִּי פְּגַם הַבְּגָדִים הוּא פְּגַם הַדִּבּוּר כַּמְבֹאָר הֵיטֵב בַּמַּאֲמָר הַנַּ"ל, עַיֵּן שָׁם. וְשַׁעַטְנֵז הוּא בְּחִינַת פְּגַם הַדִּבּוּר, כִּי הֵם בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּפְלוּ וְנִשְׁבְּרוּ. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין תִּקּוּן כַּיָּדוּעַ. וְהוּא בְּחִינַת דִּבּוּר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמָע הַמְבֹאָר שָׁם בִּתְחִלַּת הַמַּאֲמָר, כִּי זֶה הוּא בְּחִינַת הָאוֹתִיּוֹת הַנִּפּוּלִין הַנַּ"ל שֶׁהֵם שַׁעַטְנֵז וְכוּ' כַּנַּ"ל, כִּי עִקַּר הַשִּׁבְיָרָה הָיְתָה עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אוֹר הָאָזֶן כְּמוֹ שֶׁאִיתָא בְּעֵץ חַיִּים. וְזֶהוּ בְּחִינַת דִּבּוּר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמָע, דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא קִבֵּל אוֹר הָאָזֶן שֶׁאֵינוֹ נִקְרָא דִּבּוּר כְּלָל, כִּי הוּא בְּחִינַת אוֹתִיּוֹת שְׁבוּרִין כַּנַּ"ל וְזֶה בְּחִינַת שַׁעַטְנֵז כַּנַּ"ל שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת פְּגַם הַבְּגָדִים כַּנַּ"ל. וְזֶה שֶׁכָּתוּב בַּסְּפָרִים שְׁמִי שֶׁלָּבוּשׁ שַׁעַטְנֵז אֵין תְּפִלָּתוֹ עוֹלָה, כִּי הוּא בְּחִינַת דִּבּוּר שֶׁאֵינוֹ נִשְׁמָע כַּנַּ"ל וְעַיֵּן כָּל זֶה בְּהִלְכוֹת צִיצִית, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב:

וְעַל-כֵּן גַּם בְּצִיצִית. כְּלֵי קֶפֶסָא פְּטוּרִין מִן הַצִּיצִית וְאֵין הַבְּגָדִים חַיָּבִין בְּצִיצִית כִּי אִם כְּשֶׁלּוֹבְשָׁן הָאָדָם, כִּי הַבְּגָדִים בְּעַצְמָן כָּל זְמַן שֶׁאֵין הָאָדָם לוֹבְשָׁן אֵין בָּהֶם שׁוּם חִיּוּת וַחֲשִׁיבוּת, כִּי הֵם בִּבְחִינַת מַלְכוּת דְּלֵית לֵהּ מִגַּרְמָא כְּלוּם. כִּי אִם כְּשֶׁלּוֹבְשָׁן הָאָדָם שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדַּעַת שֶׁמֵּאִיר בָּהֶן וְאָז נִשְׁלָמִין וַאֲזַי שַׁיָּךְ בָּהֶם מִצְוָה וַעֲבֵרָה שֶׁצָּרִיךְ לְשָׁמְרָן מִן כִּלְאַיִם כַּנַּ"ל. וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם צִיצִית כְּדֵי לְשָׁמְרָן כַּנַּ"ל בְּהִלְכוֹת צִיצִית וְזֶה בְּחִינַת מִלְּתָא אַלְבִּישַׁיְיהוּ יַקִּירָא. כִּי עִקַּר יְפִי וַחֲשִׁיבוּת הַבְּגָדִים הוּא כְּשֶׁלּוֹבְשִׁין אוֹתָם כַּנַּ"ל. וְעַל-כֵּן קָרָא הַבְּגָדִים בִּלְשׁוֹן מִלְּתָא שֶׁהוּא לְשׁוֹן דִּבּוּר, כִּי הַבְּגָדִים הֵם בִּבְחִינַת דִּבּוּר כַּנַּ"ל:

לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּיו גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ:

עַל-פִּי מַה שֶּׁמְּבָאֵר רַבֵּנוּ זַ"ל בַּמַּאֲמָר תִּקְעוּ הַמְדַבֵּר מֵאֱמוּנָה בְּלִקּוּטֵי תִּנְיָנָא סִימָן ה:

וְאִיתָא שָׁם שֶׁכְּשֶׁמַּעֲלִין וּמְתַקְּנִין הָאֱמוּנָה הַנְּפוּלָה עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין גֵּרִים וְכוּ' וְאֵלּוּ הַגֵּרִים מַכְנִיסִין גַּאֲוָה לְיִשְׂרָאֵל, כִּי אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל, בַּמִּסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֵּוָה. מִפְּנֵי גַּאֲוָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְּנָה לָאֻמּוֹת וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. וְעַל-יְדֵי הַגַּאֲוָה שֶׁמַּכְנִיסִין הַגֵּרִים מִזֶּה בָּאָה הַתַּאֲוָה שֶׁל נְאוּף חַס וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל. וְעַל-כֵּן אָנוּ צְרִיכִין שֶׁיָּגֵנּוּ עָלֵינוּ הַמְּגִנִּים שֶׁבַּדּוֹר שֶׁהֵם מְגִנִּים עָלֵינוּ וּמַצִּילִין אוֹתָנוּ מִתַּאֲוָה זוֹ. וַאֲזַי מַעֲלִין מֵחוֹתָם דְּסִטְרָא אָחֳרָא בְּחִינַת הֶחִתִּים בְּשָׁרוֹ שֶׁהוּא פְּגַם תַּאֲוַת נְאוּף וְנַעֲשֶׂה חוֹתָם דִּקְדֻשָּׁה בְּחִינַת תְּפִלִּין שֶׁהֵם חוֹתָם דִּקְדֻשָּׁה. כִּי עִקַּר תִּקּוּן הַמּוֹחִין בְּחִינַת תְּפִלִּין הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמַּכְנִיעִין תַּאֲוַת נְאוּף וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב:

לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ וְכוּ':

עַל-פִּי הַמַּאֲמָר בֹּא אֶל פַּרְעֹה מֵעִנְיַן חָלָל הַפָּנוּי בְּסֵפֶר לִקּוּטֵי הָרַאשׁוֹן בְּסִימָן סד עַיֵּן שָׁם כָּל הַמַּאֲמָר:

וְהַכְּלָל כִּי יֵשׁ אֶפִּיקוֹרְסִית וַחֲקִירוֹת הַנִּמְשָׁכִין מֵחָלָל הַפָּנוּי אֲשֶׁר עַל זֶה נֶאֱמַר, כָּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים. וְאָסוּר לִכְנֹס לַחֲקִירוֹת וְקֻשְׁיוֹת אֵלּוּ כִּי אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא עֲלֵיהֶם תֵּרוּץ עַכְשָׁו בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּשׁוּם אֹפֶן, כִּי הֵם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת חָלָל הַפָּנוּי אֲשֶׁר מִשָּׁם צִמְצֵם וּפִנָּה אֱלֹקוּתוֹ כִּבְיָכוֹל כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מָקוֹם לְהַבְּרִיאָה, כִּי בְּלֹא זֶה הַצִּמְצוּם שֶׁל חָלָל הַפָּנוּי הָיָה הַכֹּל אַיִן סוֹף וְלֹא הָיָה מָקוֹם לְהַבְּרִיאָה. וְעַל-כֵּן אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת וְהַחֲקִירוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִשָּׁם מִבְּחִינַת חָלָל הַפָּנוּי בְּוַדַּאי אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא שָׁם אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ לִמְצֹא עֲלֵיהֶם תֵּרוּץ וְשֵׂכֶל לְיַשְּׁבָם, כִּי אַחַר כָּךְ יַחֲזֹר הַכֹּל אַיִן סוֹף וְלֹא יִהְיֶה מָקוֹם לַבְּרִיאָה כְּלָל עַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב עִם הַשֵּׂכֶל אֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת בְּשׁוּם אֹפֶן אַף-עַל-פִּי שֶׁבֶּאֱמֶת אֵינָם חָכְמוֹת כְּלָל רַק שֶׁאֵין בָּנוּ כֹּחַ לְיַשְּׁבָם עַכְשָׁו, כִּי הֵם נִמְשָׁכִין מֵחָלָל הַפָּנוּי אֲשֶׁר מִשָּׁם צִמְצֵם וּפִנָּה חָכְמָתוֹ וֶאֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּי כָּל הַבְּרִיאָה הָיְתָה בְּחָכְמָה, אֲבָל בְּהֶחָלָל הַפָּנוּי שָׁם פִּנָּה כִּבְיָכוֹל חָכְמָתוֹ. כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה מָקוֹם לְהַבְּרִיאָה כַּנַּ"ל. עַל-כֵּן אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא שָׁם בְּאֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת הַנִּמְשָׁכִין מִשָּׁם מֵחָלָל הַפָּנוּי אִי אֶפְשָׁר לִמְצֹא בָּהֶם חָכְמָה וְשֵׂכֶל לְתָרֵץ הַקֻּשְׁיוֹת, כִּי אַחַר כָּךְ יִהְיֶה הַכֹּל אֵין סוֹף וְכוּ', עַיֵּן שָׁם. עַל-כֵּן אָסוּר לִכְנֹס כְּלָל בְּאֵלּוּ הַקֻּשְׁיוֹת הַנִּמְשָׁכִין מֵהֶחָלָל הַפָּנוּי רַק לִסְמֹךְ עַל אֱמוּנָה לְבַד כִּי עַל-יְדֵי אֱמוּנָה עוֹבְרִין וְהוֹלְכִין עַל כָּל הַחָכְמוֹת וְכוּ', כִּי אֵלּוּ הַמְּבוּכוֹת וְהַקֻּשְׁיוֹת, דְּהַיְנוּ הַחֲקִירוֹת שֶׁל הָאֶפִּיקוֹרְסִים הַנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינוֹת חָלָל הַפָּנוּי. אִי אֶפְשָׁר לְתָרְצָם עַכְשָׁו עַד לֶעָתִיד לָבֹא שֶׁאָז יִתְגַּלֶּה זֶה הַסּוֹד שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִינוֹ עַכְשָׁו בְּשׁוּם אֹפֶן, כִּי בֶּאֱמֶת בְּוַדַּאי גַּם בְּהֶחָלָל הַפָּנוּי יֵשׁ אֱלֹקוּתוֹ וְחָכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהֶעְלֵם, כִּי אֵין שׁוּם דָּבָר בִּלְעֲדֵי חִיּוּתוֹ וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם גַּם כֵּן אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ אַחַר כָּךְ אֵינוֹ פָּנוּי. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לוֹמַר בּוֹ שְׁנֵי הַפָּכִים יֵשׁ וְאַיִן שֶׁבֶּאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ יֵשׁ בּוֹ אֱלֹקוּתוֹ בְּהֶעְלֵם גָּדוֹל וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הוּא פָּנוּי. וְזֶה אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׂיג כִּי אִם לֶעָתִיד שֶׁאָז יִתְגַּלֶּה זֶה הַסּוֹד שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי שֶׁהוּא כְּהַהוּא קַמְצָא דִּלְבוּשֵׁהּ מִנֵּהּ וּבֵהּ, כִּי הַצִּמְצוּם שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי זֶה בְּחִינַת לְבוּשִׁין וְאָז לֶעָתִיד לָבֹא יִתְגַּלֶּה סוֹד זֶה הַלְּבוּשׁ שֶׁל הֶחָלָל הַפָּנוּי שֶׁהוּא כְּהַהוּא קַמְצָא דִּלְבוּשֵׁהּ מִנֵּהּ וּבֵהּ וְכוּ', עַיֵּן שָׁם כָּל זֶה הֵיטֵב הֵיטֵב:

לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ וְכוּ':

עַל-פִּי מַה שֶּׁכָּתַב אַדְמוֹ"ר זַ"ל עַל פָּסוּק וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ וְכוּ' בְּסִימָן קלג, עַיֵּן שָׁם:

וְהַכְּלָל כִּי אוֹר הַצַּדִּיק וְהַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד אַלְפֵי אַלְפִים וְרִבֵּי רִבְבוֹת פְּעָמִים כְּנֶגֶד הָעוֹלָם וּמֵהָרָאוּי הָיָה שֶׁלֹּא תּוּכַל הָעוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה מֵאַחַר שֶׁהָעוֹלָם קָטָן מְאֹד מְאֹד כְּנֶגֶד הָאוֹר הַגָּדוֹל הַזֶּה. אַךְ מֻחֲמַת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד בְּסָמוּךְ לִפְנֵי הָעֵינַיִם עַל-יְדֵי-זֶה הָעוֹלָם חוֹצֵץ וְסוֹתֵם בִּפְנֵי הָעֵינַיִם מִלִּרְאוֹת אוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַצַּדִּיקִים. אֲבָל מִי שֶׁהוּא חָכָם מְעַט וּמַשֶּׂה עֵינָיו קְצָת מִן הָעוֹלָם תֵּכֶף יוּכַל לְהָאִיר לוֹ אוֹר הַנִּפְלָא שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַצַּדִּיקִים וְיִרְאֶה שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּאֶפֶס וְאַיִן כְּנֶגֶד אוֹר הַנִּפְלָא הַזֶּה כִּי אֵין כֹּחַ בְּהָעוֹלָם הַקָּטָן הַזֶּה לַחֲצֹץ בִּפְנֵי הָאוֹר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה כִּי אִם מֻחֲמַת שֶׁעוֹמֵד בְּסָמוּךְ לִפְנֵי הָעֵינַיִם כַּנַּ"ל: